

ВЧИТЕЛЬ-НОВАТОР: ВІД ІНТЕРНЕТ КОНКУРСІВ ДО МЕРЕЖІ ПАРТНЕРСТВО В НАВЧАННІ

Задорожна Наталія Тимофіївна завідувач відділу електронних інформаційних ресурсів і мережних технологій Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, адміністратор освітньої мережі Microsoft «Партнерство в навчанні»

Вступ

Використання інформаційно-комунікаційних технологій є потужним каталізатором для вдосконалення освітньої сфери та підвищення культурного рівня громадян в цілому. Створенню успішної та життєздатної освітньої моделі із врахуванням і використанням потенціалу ІКТ сприяє досвід, використання ресурсів провідних світових компаній та впровадження спільних освітніх програм. Лідер у галузі ІКТ корпорація Microsoft у 2003 році започаткувала в Україні освітню програму «Партнерство в навчанні», метою якої є допомога освітянам та школярам у реалізації своїх можливостей шляхом доступу до найсучасніших інформаційних технологій та здобутті необхідних навичок для більш якісного навчального процесу. Комп'ютерні технології на сьогоднішній день відіграють важливу роль в отриманні якісної освіти. Але не завжди у навчальних закладах є можливість користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями, до того ж, у педагогів та спеціалістів іноді не вистачає належних знань для того, щоб в повній мірі вдосконалювати навчальний процес за допомогою сучасних технологій. Програма «Партнерство в навчанні» присвячена розв'язанню саме цих проблем.

В межах цієї Програми у 2004 році було розпочато співробітництво Академії педагогічних наук України з компанією „Майкрософт Україна”. Мета її – створення віртуального середовища вчителів-новаторів України, його навчально-методичне забезпечення та інформаційна підтримка засобами Інтернет. **Першим етапом** співробітництва став щорічний всеукраїнський інтернет-конкурс “Вчитель-новатор”, а **другим** – створення освітньої Мережі Microsoft «Партнерство в навчанні».

Всеукраїнський Інтернет конкурсу “Вчитель-новатор”

Конкурс “Вчитель-новатор” спрямовано на розвиток ініціативи педагогів та науковців у розробці та вдосконаленні навчально-методичних матеріалів на основі

програмних продуктів Microsoft та забезпечення вільного доступу освітян до національних освітніх електронних ресурсів. Усього на сьогоднішній день проведено 7 конкурсів.

Всеукраїнський Інтернет конкурсу “Вчитель-новатор” в 2004-2008 роках проводився на сайті Вчитель-новатор www.itcomp.edu-ua.net, розробленому фахівцями Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України на платформі Linux-MySQL-PHP. Для кожного з п'яти конкурсів створено окремі сайти зі своїм дизайном.

Функціональність та сервіси кожного наступного сайту удосконалювалися та розширялися, а доступ до попередніх конкурсів забезпечувався відповідними посиланнями у головному меню поточного сайту.

Основні функції сайту інтернет-конкурсу “Вчитель-новатор”, полягають у підтримці учасників конкурсу, відвідувачів сайту, журі; інформуванні про події і документи, що стосуються конкурсу; у реєстрації, завантаженні і перегляді конкурсних матеріалів; класифікації конкурсних робіт стосовно відповідно до типу навчального матеріалу та застосованих продуктів Microsoft, визначенні кількості відвідувань, а також формування статистики щодо учасників (номінації, області, посади, застосовані продукти Microsoft).

На конкурс надходили підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, педагогічні програмні засоби, методичні розробки, розробки уроків, презентації та ін. матеріали для загальноосвітніх навчальних закладів, в яких описуються або використовуються програмні продукти Microsoft, та інші матеріали для загальноосвітніх навчальних закладів. На Першому конкурсі (2004 рік) окремі номінації не визначалися. На Другому конкурсі (2005 рік) було дві номінації: учителі загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та викладачі вищих педагогічних навчальних закладів і науковці. Відповідно розширено цільову аудиторію конкурсних матеріалів до вищих педагогічних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів. На Третьому (2006 рік) та Четвертому конкурсах (2007 рік) було 3 номінації: учителі загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів, викладачі вищих навчальних закладів і науковці та студенти ВНЗ. На П'ятому конкурсі (2007 рік) було 2 номінації: початкова школа, середня школа.

Для Першого і Другого конкурсів була виготовлено CD-версії сайтів, Третього – DVD-версія, Четвертого – DVD-версія на двох дисках. CD та DVD-версії безкоштовно розповсюджувалися серед учасників конкурсу. Починаючи з П'ятого конкурсу виготовлення DVD-версій конкурсів було припинено, оскільки обсяг конкурсних матеріалів значно збільшився.

Шостий Всеукраїнський Інтернет конкурсу “Вчитель-новатор” було проведено в 2009 році. Вперше було створено спільноту **ШОСТИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС «ВЧИТЕЛЬ-НОВАТОР»** в освітній мережі Microsoft «Партнерство в навчанні», яку докладно буде розглянуто в наступному розділі. Крім того, особливість Шостого конкурсу полягала і у змісті конкурсних матеріалів. З метою забезпечення конкурентною спроможності робіт українських учасників на Європейському форумі вчителів-новаторів, а також для широкого впровадження в педагогічну практику проектної методики з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, на конкурс подавалися навчальні матеріали, розроблені з використанням новітніх електронних засобів навчання, у вигляді презентації MS PowerPoint, що носить назву «Віртуальний тур до класної кімнати» (або коротко ВТК-проект). Інструкції, рекомендації та приклади ВТК-проектів разом з Положенням про Шостий конкурс розміщено в бібліотеці Спільні документи спільноти конкурсу.

На рис. 1 представлено скріншот сторінки з фрагментом списку спільнот, де подано інформацію про загальну кількість учасників і матеріалів конкурсу. Окрім того, праворуч у частині **ФІЛЬТР СПІЛЬНОТИ** подаються ключові слова з кількістю спільнот у дужках, де вони були визначені при їх створенні. Натиснувши на відповідне ключове слово, у нашому випадку, “вчитель-новатор”, можна перейти на сторінку із списком всіх спільнот з ключовим словом “вчитель-новатор”. Такий механізм забезпечує зручність пошуку та локалізації інформаційних об'єктів конкурсу, при його проведенні не на спеціально розробленому сайті, а такому потужному і розгалуженому порталі, як освітня мережа Microsoft «Партнерство в навчанні».

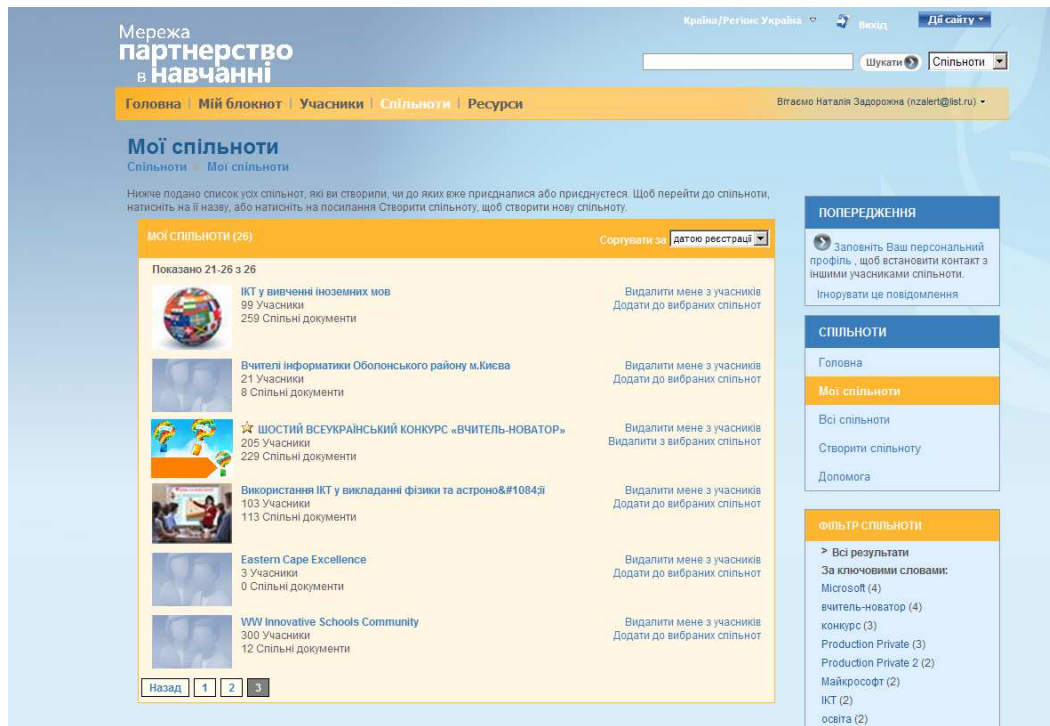

Рис.2. Сторінка «МОЇ СПІЛЬНОТИ»

Технологічні можливості освітньої мережі Microsoft «Партнерство в навчанні» дозволили провести Шостий конкурс без особливих технічних проблем. Учасники конкурсу легко опанували роботу на новій програмній платформі, а проблеми, які вони піднімали у листуваннях з організаторами конкурсу та дискусіях у спільноті, як правило, стосувалися не технічних, а організаційних питань. Окремий розділ Дискусії у спільноті конкурсу значно активізував спілкування учасників у порівнянні з попередніми конкурсами, де обговорення здійснювалося в межах форуму. Так, дискусії з питань, що стосуються проведення Шостого всеукраїнського конкурсу "Вчитель-новатор" та обговорення проекту Типового положення про атестацію педагогічних працівників України були дуже корисними. Зокрема, пропозиції до проекту «Типового положення про атестацію педагогічних працівників України», висловлені Ольгою Саламахою, вчителем-методистом Загальноосвітньої школа І-ІІІ ст. №2 м. Борщева Тернопільської області, та Сергієм Петровичем, вчителем вищої категорії Вінницького коледжу НУХТ, були розглянуті на спільному засіданні представників оргкомітету конкурсу та керівництва Відділення загальної середньої освіти НАПН України і були враховані при розробці Положенні про Сьомий конкурс «Вчитель-новатор».

Загальні підсумки результатів Всеукраїнського інтернет-конкурсу «Вчитель-новатор» за 2004-2009 роки.

За шість років у конкурсі взяли участь біля 1500 педагогів навчальних закладів різних типів з усіх регіонів України, серед яких 1390 вчителів. Завдяки конкурсу накопичено та створено потужне сховище інформаційних ресурсів з різних навчальних предметів (фізики, хімії, математики, інформатики, англійської мови тощо), які можуть використовуватися в педагогічній практиці. Фахове журі визначило 90 переможців, які розробили кращі інноваційні проекти з використання та впровадження ІКТ у навчальний процес. Окрім публікації в мережі Інтернет, матеріали переможців конкурсу регулярно друкувалися на сторінках журналу «Комп'ютер у школі та сім'ї» .

Починаючи з 2005 року, переможці конкурсу «Вчитель-новатор» беруть участь у Європейських конкурсах, організованих компанією Microsoft. Лешко Ольга, старший викладач Кіровоградського соціально-педагогічного інституту «Педагогічна Академія» та Володимир Лешко, провідний спеціаліст Управління освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації представляли у 2005 році у Таллінні свою роботу «Педагогічний програмний засіб Електронно-тренувальний посібник «Електронні таблиці Microsoft Excel»», нагороджену спеціальним призом Другого конкурсу. Переможця Четвертого конкурсу Віктора Черненка, вчителя англійської мови Сумської спеціалізованої школи № 10, який отримав суперприз за найкращу роботу, у березні 2008 року було направлено у місто Загреб (Хорватія), де проходив п'ятий щорічний Європейський форум учителів-новаторів. Черненко В.О. гідно представив Україну проектом «Робимо електронний підручник». А в листопаді того ж року в Гонконзі відбувся Четвертий щорічний Всесвітній форум вчителів-новаторів, у якому Черненко В.О. брав участь у роботі міжнародного журі. У 2009 році на шостому Європейському форумі вчителів-новаторів, що проходив у місті Відень (Австрія), Україну представляли переможці П'ятого всеукраїнського конкурсу «Вчитель-новатор» Олена Володимирівна Антикуз, вчитель фізики, заступник директора з науково-методичної роботи НВК, м. Курахове Донецької області (проект «Навчальний комплекс «Фізика 7 кл.») та Марина Станіславівна Чала, завідувача НМК інформатики Кіровоградського ІППО імені Сухомлинського (мережевий проект «Ми обираємо, нас обирають»). У 2010 році в Берліні (Німеччина) Україну

представляли троє учасників – переможців Шостого всеукраїнського конкурсу «Вчитель-новатор»: Ольга Казанцева, вчитель інформатики з Херсонського НВК «ЗОШ II ступеня – ліцей журналістики, економіки та правознавства», з проектом для учнів 5-го класу «Як козаки місто малювали»; Сергій Петрович, вчитель інформатики Вінницького коледжу Національного університету харчових технологій, автор проекту «Робимо флешку власноруч»; Ярослав Бахматюк вчитель історії Калуської гімназії, Івано-Франківська області з проектом «Середньовічні замки та їх мешканці». Ярослав Бахматюк вперше став українським півфіналістом Європейського конкурсу вчителів-новаторів у номінації «Інноваційний зміст» і представляв Україну на Всесвітньому форумі вчителів-новаторів, що відбувся в Кейптауні (Південна Африка) у жовтні 2010 року.

Участь переможців всеукраїнських інтернет-конкурсів «Вчитель-новатор» у Міжнародних форумах дозволила їм ознайомитися на стендах та презентаціях з інноваційними освітніми розробками педагогів різних країн світу, скласти цілісне уявлення про систему роботи провідних представників світової педагогічної спільноти під час особистого спілкування. Форум надав учасникам унікальні можливості для встановлення професійних контактів, обміну досвідом, став потужним стимулом у подальшій роботі.